

LEDER

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Folkets og forførrernes fest

Selvfølgelig kommer næste års VM-slutrunde i fodbold i Brasilien og de olympiske lege samme sted to år senere til at skabe øjeblikke af stolthed og glæde i det latinamerikanske land.

Glæden over folkefesten og et par uger som centrum for verdens opmærksomhed må bare aldrig dæmpe vagtsomheden i forhold til de ofte absurde offentlige investeringer og prioriteringer og de åbenlyse tilfælde af korrupsion og magtmisbrug, som nærmest rutinemæssigt har vist sig at følge med i kølvandet på sportens største begivenheder.

Brasilien er allerede leveringsdygtig i udsving på megabegivenhedernes skandalebarometer, hvilket vi dokumenterer i dette nyhedsbrev. Vi går tæt på nogle af skandalerne, konflikterne og bagmændene, men også på håbet og kulturkampen mellem demokrati og kleptokrati, som udspiller sig netop nu omkring de kommende megabegivenheder i Brasilien.

Forhåbentlig kan nyhedsbrevet hjælpe også danske medier, politikere, erhvervsfolk og offentlighed med at fokusere på og bistå de demokratiske kræfter i Brasilien og til ikke blindt at lade sig forføre af megabegivenhedernes fascination.

Den danske forsker Bent Flyvbjerg fra Oxford University har påvist, at af alle større offentlige infrastrukturprojekter har sportens megabegivenheder den største tendens til at forårsage enorme budgetoverskridelser. Desværre er der allerede nu mange tegn på, at mønstrene fra VM-slutrunden i fodbold i Sydafrika i 2010 kommer til at gå igen til næste år.

fortsættes...

Indhold:

- Korrupte ledere under pres
- Kampen om Maracanã
- Rios skrøbelige olympiske ånd
- Topkarakter til DGI-uddannelser
- Idræt mellem kultur og koncepter
- Anmeldelse: Børneliv version 2.0

Foto: Wilson Dias/Agencia Brasil

Bag smilene knirker samarbejdet: Præsident Dilma Rousseff med OL-præsident Carlos Nuzman ved sin side (tv.), da det officielle olympiske flag gjorde sin entre i Brasilien.

Brasiliens VM og OL presser korrupte sportsledere

Et tv-dækket retsopgør mod korrupte politikere og de to forestående mega-events er med til at skærpe opmærksomheden om, hvordan idrætten i Sydamerikas største og idrætspolitisk dominerende land ledes.

Af Jens Sejer Andersen, *Play the Game*

Kort før jul aflagde en ældre engelsk herre med det hvide hår strøget tilbage i uregerlige bølger besøg i et par af Brasiliens største byer. Skønt den slags er lige så almindeligt i Brasilien som solskinsvejr og sambarytmer, blev denne mands aktiviteter fulgt med særlig opmærksomhed i toppen af brasiliansk idræt.

Sidst han besøgte i landet i oktober 2011, førte det til at en af sportens hidtil stærkeste magthavere, ikke bare i Brasilien, men på verdensplan, måtte trække sig i vanære fra alle sine poster. Den undersøgende journalist Andrew Jennings var dengang indbudt til at aflægge vidnesbyrd om to af nationens store sønner, den 96-årige ærespræsident for FIFA, João Havelange, og hans forhenværende svigersøn, formand for det brasilianske fodboldforbund CBF og bestyrelsesmedlem i FIFA, Ricardo Teixeira, som begge har været drivkræfter i korrupsionen i FIFA siden slutningen af 1970'erne.

Allerede i 2001 var Teixeira genstand for kongresundersøgelser i Brasilien, og trods landets forestående værtskab for VM i fodbold har landets nuværende præsident, Dilma Rousseff, undgået at blive fotograferet sammen med ham.

Jennings' fremlæggelse af brasilianernes rolle i ISL-skandalen, den størst kendte korrupsionsskandale i international idræt, førte til så stærkt et politisk pres på Ricardo Teixeira, at han trak sig fra sine poster og søgte i selvalgt eksil i Florida i USA.

Hvilket ærinde Jennings havde på sit seneste besøg, kan man kun gisne om. Men i februar i år afdækkede han den tilknytning, som Teixeiras afløser, den 81-årige José Maria Marín, havde til Brasiliens militærstyre (1965-84). Og Marín er næppe det sidste stykke brasilianske storvildt i Jennings' kikkersigte.

Brasiliens kommende VM i fodbold i 2014 og sommer-OL i 2016 har allerede haft en effekt, som de færreste idrætsledere havde regnet med: Der er kommet

fortsættes...

I Sydafrika talte det oprindelige hverve-materiale for begivenheden om nødvendige stadioninvesteringer for 667,6 mio. kr. Regningen til skatteyderne for seks nye og fire renoverede stadions endte på 10,6 mia. kr. samt et kronisk dræn af de lokale myndigheders kasser til drift og vedligeholdelse.

De fleste sydafrikanske VM-stadions står nærmest ubenyttede hen, og overkapaciteten er larmende. Forklaringen på det sydafrikanske morads skal findes i mangel på forretningsplaner og national koordinering – og på urealistiske lokale visioner accelereret af statstilskud, politiske rævekager, korruption og almindeligt opvigleri fra det internationale fodboldforbund FIFA's side.

Brasiliens kommende plads i verdensidrættens centrum bliver med andre ord ikke kun en fest for folket, men i høj grad også for de forførelse bag begivenhederne, som har slet skjulte økonomiske interesser i budgetternes himmelflugt.

I et land, hvor en meget stor del af befolkningen stadig lever i yderste fattigdom og er henvist til nødlidende uddannelses- og sundhedssystemer, er der al mulig grund til at støtte de kræfter, som forsøger at bekæmpe de værste skandaler gennem offentlig debat og kontrol, og som ganske rimeligt beder om, at de massive offentlige investeringer kommer den samlede befolkning til gode.

Foto: Roberto Assim/Play the Game

Formanden for det brasilianske handicapidrætsforbund, Andrew Parsons, har som lidt af en undtagelse i brasiliansk idrætspolitik valgt at begrænse sin egen magt.

et langt større fokus på, hvordan idrætten forvalter sine stigende offentlige og private tilskud.

Den 71-årige formand for Brasiliens Olympiske Komité (COB), Carlos Arthur Nuzman, er i skudlinjen af mange årsager. Selv om Nuzman fik fordoblet statstilskudet til de fire års forberedelser af OL i London 2012 til over 2 milliarder realer (cirka 6 milliarder kroner), fik han langt fra bragt landet til tops i medaljestatistikken.

Ganske vist fik Brasilien med 17 medaljer – tre guld, fem sølv og ni bronze – sit bedste sommer-OL nogensinde, men det var kun en anelse bedre end Beijing 2008.

Investeringerne i topsport øges med yderligere halvanden milliard kroner frem til OL i 2016. Alligevel tror ikke mange brasilianere på, at værtslandet kan indfri målsætningen om at komme blandt de ti førende OL-nationer i 2016.

Mange spørger sig selv, hvorfor de mangedoblede midler til topsport ikke har sat sig større spor i eliteidrætsfolkernes liv, hvor mange må hutle sig igennem og selv betale rejser, træningslejre og udstyr. Brasiliens værtsskab for De Panamerikanske Lege i Rio i 2007, som de fleste anser for en korruptionsfest, kaster skygger ind over OL.

”Der er ikke én grund til at tro, at OL i Rio bliver spor mere transparent end de Panamerikanske Lege med hensyn til, hvordan de offentlige midler bruges, for det er nøjagtig de samme personer, der står for arrangementet. Ikke én nyder tillid i den brasilianske offentlighed,” siger Juca Kfoury, én af Brasiliens mest kendte journalister og bloggere.

Mistanken om korruption er ikke det eneste anklagepunkt, idrætslederne må forsvare sig imod. Som journalisten José

Cruz skriver på side 7 i dette nyhedsbrev, er der et stærkt politisk pres for at begrænse idrætsledernes embedsperioder.

”Demokratisering og professionalisme er nøgleordene. Det er nødvendigt at begrænse ledernes embedsperioder til tre eller fire år og kun med mulighed for ét genvalg,” sagde sportsminister Aldo Robelo til ugemagasinet *Veja* kort efter OL i London og truede med at stoppe statsstøtten til idrætsforbundene.

Formand begrænser egen magt

Ét forbund har taget forskud på fremtiden, nemlig Den Brasilianske Paralympiske Komité (CPB) under ledelse af den relativt unge Andrew Parsons. Han blev valgt til formand i 2009 på et reformprogram, som blandt andet indebærer, at han har begrænset sin egen embedstid til maksimalt to perioder à fire år.

CPB har imponeret ved at indfri sit mål om at blive bedste nation ved de Panamerikanske Lege (handicapidrættens modsvar til de Panamerikanske Lege) og nummer syv ved de Paralympiske Lege i London i år.

Parsons undgår at kritisere sine kolleger i COB og de store idrætsforbund direkte, men forsøger at sætte en positiv dagsorden, som indirekte presser kollegerne:

”Vi har nået vores resultater ved at satse på klare målsætninger, planlægning, hårdt arbejde og evalueringer. Når vi modtager offentlige midler, synes vi også, det er rimeligt, at vi gør vores målsætninger offentlig kendt,” sagde Parsons på en *Play the Game*-dag i São Paulo i oktober 2012.

”At ændre formandsperioden løser ikke noget i sig selv, for ingen ved, om et nyt ansigt er bedre end det gamle eller kom-

fortsættes...

NYT FRA IND- OG UDLAND

EU vedtager match-fixingresolution

Europa Parlamentet foreslog i marts en resolution, der har til hensigt at komme match-fixing og korruption i idrætten til livs.

I resolutionen foreslår parlamentsmedlemmerne en stærkere og mere koordineret indsats blandt alle, der er involveret i kampen mod match-fixing, herunder idrætsorganisationerne, nationale politimyndigheder, retsinstanter og spiludbydere.

Som en del af den koordinerede indsats bliver de europæiske medlemslande opfordret til at indsætte match-fixing som en del af straffeloven for at sikre en harmonisering af reglerne på tværs af europæiske grænser.

Endvidere foreslår resolutionen medlemslandene at styrke politisamarbejdet på tværs af grænser ved at oprette fælles efterforskningsenheder, at styrke det retslige samarbejde og at oprette særlige politienheder, der har til formål at identificere og bekæmpe match-fixing.

Endelig peger resolutionen på idrætsorganisationernes eget ansvar for at oprette et etisk regelsæt for alle udøvere og ansatte og etablere disciplinærkomiteer, der kan håndtere sager relateret til match-fixing.

Byens bevægelsesrum aktiverer

Når bevægelsesrum i byer og lokalområder etableres, er der gode muligheder for at skabe pladser til aktivitet, bevægelse og socialt samvær, viser evalueringen af bevægelsesrum i tre forskellige byrum i henholdsvis København, Fredericia og Skåde (ved Aarhus).

Men det kræver, at forskellige brugergrupper tænkes ind i bevægelsesrummene, så de henvender sig til såvel børn som unge og voksne, ligesom der skal tages hensyn til henholdsvis kvinder/piger og mænd/drenge aktiviteter. Ligeledes er det ifølge evalueringen vigtigt, at brugerne er med i processen, når bevægelsesrum skabes, fordi de kender de kommende brugere, men også for at skabe ejerskab.

NIRAS Konsulenterne har udarbejdet evalueringen for Lokale og Anlægsfonden, som også har støttet anlæggelsen af de tre bevægelsesrum, der er etableret over de seneste ti år.

Evalueringen tegner overordnet et positivt billede af bevægelsesrummene, men opfordrer samtidig til, at arkitekter i større udstrækning indtænker funktionalitet, ligesom brugerinddragelse også bør tænkes videre ind i driften af bevægelsesrum.

Årets sportsjournalister

Ekstra Bladets Mads Glenn Wehlast og Gisle Thorsen blev Årets Sportsjournalister 2012.

Prisen, som blev overrakt på Danske Sportsjournalisters generalforsamling den 6. marts, får de for deres dækning af den såkaldte feriepengesag, hvor det i efteråret 2010 kom frem, at en række fodboldklubber ikke havde udbetalt feriepenge, løn og pension til spillerne efter reglerne.

I sin begrundelse for at tildele dem årets pris skriver bestyrelsen i Danske Sportsjournalister:

”Vi skal tilbage til den 26. oktober 2010 for at finde datoen, da Mads og Gisle første gang detonerede en bombe under dansk fodbold: De manglende feriepenge- og pensionsindbetalinger, som en række spillere – via Spillerforeningen – gjorde krav på. Lige siden har Mads og Gisle været de første til at fortælle, hver eneste gang der har været afgørende nyt i sagen med korrekt, saglig og redelig journalistik. Og vel at mærke på en facon, hvor begge parter i sagen – i det omfang de har villet medvirke – er blevet hørt.”

mer fra den samme gruppe. Der må ske større forandringer i måden, organisationerne drives på, men ikke bare via regeringsindgreb. Forandringerne kan ikke kun komme oppe fra et kontor i Brasilia eller São Paulo, de er nødt til at involvere hele den idrætslige base.”

Korruptionsskandale er et vendepunkt

Presset på idrætsorganisationerne kommer på et tidspunkt, hvor den brasilianske befolkning forekommer mere træt end nogensinde af den korruption, som synes uløseligt adskilt fra den politiske magt.

Politikere omtales ofte i samme åndedrag som kriminelle og tyveknekte, og det rygte har de ikke pådraget sig uden skyld. Den nuværende kongres har bevilget sig selv de højeste politikerlønninger i verden, og der er tradition for, at den til enhver tid siddende regering køber sig til stemmer for at kunne gennemføre sin politik.

Men noget er under forandring. Præsident Dilma Rousseff, der overtog posten fra den folkekære Luiz Inácio 'Lula' da Silva den 1. januar 2011, har sat sig i spidsen for en stærkere indsats mod korruption. Hun har fyret syv ministre – heriblandt en sportsminister – og kan trods begrænsede politiske og økonomiske resultater notere sig en tårnhøj tilslutning i befolkningen.

I efteråret fik fodbolden alvorlig konkurrence på tv-skærmen, hvor et stort antal brasilianere har fulgt direkte transmissioner af retsopgøret i den såkaldte 'mensalão'-affære. Mensalão er slang for 'fed månedsløn' og bruges som tilnavn for den hidtil alvorligste afsløring af korruption i brasiliansk politik.

Ifølge Brasiliens Højesteret blev over 80 millioner kroner fordelt fra statskassen til politiske allierede via et sindrigt system af offentlige og private institutioner. Formålet var at sikre, at præsident Lula kunne få gennemført helt centrale reformforslag.

Højesteret har tildelt et par håndfulde af Lulas ministre og nærmeste medarbejdere samt allierede politikere og forretningsfolk særdeles strenge straffe: Mellem to et halvt og hele 40 års fængsel.

Det er aldrig før sket, at et så stort antal spidser i samfundet – og da slet ikke politikere – sættes i fængsel. Affæren kan blive et vendepunkt i forholdet mellem befolkningen og den politiske elite.

Stjal medalje under ungdomsturnering

De færreste idrætsledere har forstået, at alt omkring dem er ved at ændre sig. For to år siden kunne den nu detroniserede fodboldformand Ricardo Teixeira slippe af sted med at sige, at det ikke ragede nogen,

Ikke én af OL- og VM-arrangørerne nyder befolkningens tillid, sagde en af Brasiliens mest kendte journalister og bloggere, Juca Kfourri, på Play the Game-dagen i São Paulo.

hvordan forbundet CBF brugte sine penge, for det var ”en privat organisation”.

Teixeiras afløser på formandsposten, den 81-årige José Maria Marín, blev i januar 2012 filmet af ESPN, mens han under præmieoverrækkelsen ved en ungdomsturnering diskret stak en medalje i egen lomme. Klippet er blevet et hit på Youtube.

Også Teixeira afløser i det internationale fodboldforbund, FIFA's, ledelse, CBF-næstformand Marco Polo del Nero, har måttet forsikre offentligheden om, at politiets nylige afhøringer af ham intet har med fodbold at gøre. Flere andre bestyrelsesmedlemmer i brasiliansk fodbold har gennem årene været indblandet i skumle forretningsaffærer. Desuden siger vedholdende rygter, at Teixeira fra sit eksil stadig tager del i styringen af brasiliansk fodbold.

Også omkring den olympiske formand, Carlos Nuzmans, forhold hersker en del mystik. Juca Kfourri og flere andre spørger direkte, hvordan en mand, som har været frivillig idrætsleder siden 1975, er blevet så usædvanligt velhavende som Nuzman.

På det seneste har Nuzman følt sig presset til at forklare, at han i mange år har været advokat med tre ugentlige arbejdsdage. Det argument overbeviste ikke Kfourri under Play the Game-dagen i São Paulo:

”Hvis det er tilfældet, undrer det mig, at jeg i mine 30 år som journalist ikke en eneste gang har set Carlos Nuzmans navn på en sagsakt.”

Jens Sejer Andersen besøgte Brasilien i oktober/november 2012 i forbindelse med Play the Games en-dags-seminar den 24. oktober 2012 i São Paulo. Han forsøgte forgæves få repræsentanter for COB og CBF i tale.

Play the Game modtog tilskud til rejsen fra Danske Sportsjournalister.

Foto: Colourbox

Mere viden om udeskoler

Flere og flere skoler har over de seneste ti år valgt at flytte dele af undervisningen ud i naturen f.eks. en dag om ugen, og der er i dag op mod 300 udeskoleklasser i Danmark.

Viden om udeskolernes fordele og ulemper er dog fortsat lille. Frem til nu har få casestudier dannet vidensgrundlag, men nu skal et nyt forskningsprojekt skabe evidensbaseret viden om, hvordan udeundervisning påvirker bl.a. børns fysiske aktivitet, læring og sociale relationer.

TrykFonden har doneret 6,78 millioner kr. over de kommende fire år til forskningsprojektet.

Bag forskningsprojektet står Institut for Idræt og Ernæring og Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet samt Steno Health Promotion Centre.

Krav om indsats mod match-fixing

Danmark er indtil videre sluppet relativt nådigt fra store match-fixing-sager, men problemet er voksende internationalt, og Danmark hører til blandt blot seks lande i Europa, som ifølge Europol har undgået sager om match-fixing med organiserede kriminelle som bagmænd.

Ved Folketingets høring om match-fixing den 20. februar med deltagelse af danske og udenlandske eksperter og aktører var der enighed om, at indsatsen mod matchfixing bør forstærkes.

På tværs af panelet var der desuden enighed om behovet for at få indhentet mere viden om det internationale spillemarked og match-fixing-problemets omfang. Her foreslog Idans direktør Henrik Brandt, at Danmark går forrest i arbejdet med at skabe et internationalt vidensmiljø på området.

Idéen om en form for internationalt agentur mod korruption i sport er også blevet lanceret af Idan/Play the Game, men på høringen i Folketinget understregede Henrik Brandt, at der også foregår grove manipulationer i internationale forbund for egen vindings skyld.

"Derfor er det ikke nok at fokusere kampen for integritet i sporten på de åbenløse overgreb mod sporten som doping og match-fixing. Vi skal sætte bredere fokus på god forvaltningsskik i dansk og international idræt – ellers fører indsatsen ingen steder," mener Henrik Brandt.

Foto: keety/flickr

Det nationale stadion Maracanã er blevet symbol på konflikterne op til VM og OL.

Kampen om Maracanã

Uroen omkring Brasiliens gamle nationalstadion, Maracanã, afspejler de konflikter, der præger landet i forberedelserne til fodbold-VM og sommer-OL.

Af Jens Sejer Andersen, Play the Game

Det var ikke nogen lige kamp, der om morgenen den 22. marts 2013 udspillede sig ved Brasiliens nationalstadion Maracanã. Et halvt hundrede politifolk i fuld kampuniform havde ikke tålmodighed til, at en repræsentant for de civile myndigheder afsluttede forhandlingerne med omkring 40 indianere, der i årevis har holdt nabobygningen, et tidligere indiansk kulturcenter, besat.

Midt i samtalerne, som allerede havde fået halvdelen af besætterne til at fortrække, gik politiet til angreb på indianerne og et antal sympatisører, som blev fordrevet med tåregas, peberspray og gummikugler.

"Unødvendigt magtmisbrug," sagde den offentlige forhandler, som bebudede en klage over politiets fremfærd.

En klagesag vil næppe få nogen praktisk betydning for et forløb, der er mættet med magtinteresser og kulturel symbolik. Rio de Janeiros nye sportsborgmester er i hvert fald ikke indstillet på at ændre planerne om at rive de besatte bygninger ned.

"Rigtige indianere bor i regnskoven, ikke? Det er dem, folk beskytter i Amazonas," sagde sports- og fritidsborgmester André Lazoni kort efter sin tiltræden i februar 2013 og beskyldte besætterne for at være redskaber for oppositionen.

Da Idan i november i forlængelse af Play the Games temadag i Sao Paulo den 24. oktober (se artikel side 1) besøgte

indianerne i deres 147 år gamle og mildt sagt faldefærdige museumsruin, var der dog ingen tegn på, at der var tale om folk, som af politiske grunde ville ofre enhver form for daglig bekvemmelighed. De første familier rykkede ind, før nogen kunne vide, at Maracanã ville blive centrum for en større politisk konflikt.

"Siden jeg kom til Rio for mange år siden, har vi manglet samlingssteder for den indianske kultur. Og da jeg efter lang tids søgen kom forbi dette hus, følte jeg med det samme en meget stærk energi," fortalte deres talsmand Chamakiri.

Argumentet for at fjerne indianerne har ændret sig siden Idans besøg. Dengang oplyste lederen af Maracanã-renoveringen, at det var nødvendigt at skaffe åbne pladser omkring stadion, så det kunne ryddes på få minutter. I dag lyder begrundelsen, at der på grunden skal opføres et Olympisk Museum, som muligvis skal opkaldes efter formanden for Brasiliens Olympiske Komité, Carlos Arthur Nuzman.

Folkeligt samlingssted

Rios guvernør har forsøgt at skyde skylden for konflikten på det internationale fodboldforbund, FIFA, hvilket FIFA officielt har dementeret. Guvernøren fik denne bold fra et tidligere medlem af Brasiliens Olympiske Komité, advokaten Alberto Murray Neto:

"Rios guvernør ønsker at skønmale

fortsættes...

Foto: Colourbox

Få kvinder i idrætsledelse

Kvinder er fortsat i undertal blandt ledere og beslutningstagere i de internationale specialforbund, viser en opgørelse fra de internationale specialforbunds paraplyorganisation, SportAccord.

Tallene viser, at kun 13 pct. af bestyrelsesposterne i SportAccords 107 medlemsorganisationer er besat af kvinder. Yderligere viser opgørelsen, at hver fjerde af SportAccords medlemsorganisationer slet ingen kvinder har på ledelses- og beslutningsposter.

Blandt de absolutte topledere, dvs. generalsekretærer og forbundspræsidenter, er kvinderne i klart mindretal. Blandt SportAccords medlemmer finder man 12 kvindelige generalsekretærer og blot seks forbundspræsidenter.

Også den Internationale Olympiske Komité (IOC) har fokus på kønsfordelingen i idrættens ledelse, og organisationen arbejder med et mål på 20 pct. kvinder blandt ledere og beslutningstagere i de olympiske idrætter. Blot en tredjedel af forbundene lever op til det mål.

Måltven Romario på politisk toppost

Det er muligt, at fodboldnørder i mange år vil debattere, om den brasilianske fodboldhelt og verdensmester fra 1994, Romário de Souza Faria, virkelig nåede at score 1.002 mål i sin karriere, som sluttede i 2007. Men for tiden er det usandsynligt, at fodboldledere fra Brasilien vil blande sig i den debat, for de har rigeligt af andre udeståender med den nu 47-årige folkehelt.

Siden Romario i 2011 blev valgt til kongressen (deputeretkammeret) for det brasilianske socialistparti PSB, har han været en markant stemme mod den udbredte korruption i brasiliansk fodbold. Fodboldforbundet har i mange år haft sin egen 'bænkerække' af politiske støtter i kongressen, men Romario er ved at vende stemningen.

I marts i år blev han valgt som formand for Udvalget for Turisme og Sport, og på denne post har han fortsat sine angreb på fodboldforbundets ledere. Tirsdag den 2. april afleverede han en appel underskrevet af over 50.000 brasilianere til fodboldforbundet CBF med krav om, at dets formand, José Maria Marín, trækker sig tilbage på grund af sin rolle som politisk hjælper for det tidligere militærstyre. Romario arbejder også for, at CBF bliver underkastet en kongresundersøgelse.

byen, og til det formål duer indianerne ikke. Det er raceadskillelse og grusomhed fra en elite, som gør Brasilien stor skade."

De indianske besættere er ikke de eneste, der står til at miste noget af værdi. Området omkring Maracanã rummer også en nyrenoveret svømmehal, et atletikstadion og én af Rios fire bedste folkeskoler, som alle skal rives ned ifølge planerne.

Protester fra over 20.000 borgere har foreløbig udskudt rydningen af folkeskolen, mens protester fra Brasiliens svømmeforbund og atletikmiljø har gjort knap så stort indtryk. De to idrætsfaciliteter blev for nylig lukket ned, men svømme- og atletikmiljøerne får måske hjælp fra en uventet kant. Brasiliens Institut for Historie og Kunst har erklæret, at en nedrivning af alle tre komplekser kræver tilladelse fra instituttet.

Sådanne slagsmål afspejler, at Mara-

canã er meget mere end et stadion. Det er et folkeligt samlingssted og en del af Brasiliens nationale identitet. Det traumatiske nederlag til Uruguay i VM-finalen i fodbold i 1950 netop på Maracanã har paradoksalt nok øget dette stadions placering i den fælles bevidsthed, ikke ulig den status Dybbøl Mølle fik i Danmark efter den militære katastrofe i 1864.

"Det var en del af Maracanãs karakter, at det engang kunne rumme 200.000 tilskuere og ofte samlede 120-130.000 på lægterne. Selv de fattigste i Rio havde adgang, men i det sidste årti er forholdet mellem mindstelønnen og billetpriserne blevet ti gange forværret," siger den amerikanske geograf Christopher Gaffney, der har studeret brasilianske forhold længe og boet i Rio siden 2009.

fortsættes...

Foto: David Berkowitz/Flickr

Riocinha Favela, som er et af de slumområder, der skal ryddes i forbindelse med Rios OL.

Byfornyelsen til gavn for de velstående

Kampen om Maracanã er et symbol på den konflikt, der udspiller sig i bredere forstand i Brasilien i forbindelse med fodbold-VM og sommer-OL. Konflikten mellem de grupper, der først og fremmest ser de store events som en mulighed til at forvandle offentlige tilskud til privat fortjeneste, og dem, der håber, at samfundet i bredere forstand vil drage fordel af værtskaberne.

Kampen er ikke afgjort, men den første gruppe har de bedste kort på hånden.

Den amerikanske geograf bosiddende i Rio, Christopher Gaffney, peger på, at de store byfornyelsesprojekter op til OL i Rio først og fremmest tilgodeser store virksomheder og den voksende, nyrige mellemklasse.

"De nye metro- og hurtigbuslinjer ignorerer det forhold, at Rios befolkning er delt i to geografiske halvdele, som kun er forbundet med en enkelt bro. I stedet bygger man linjer, som tilgodeser behovet

for at transportere tjenestefolk og butiksansatte ud til byens velhaverkvarter, Barra de Tijuca," vurderer Christopher Gaffney.

Han peger også på, at byfornyelsen af Rios gamle havneområde blev vedtaget som en pludselig tilføjelse, efter at Rios bud var blevet godkendt af IOC. Fornyet bliver nærmest er en foræring af statslige byggegrunde til private byggematadorer: amerikaneren Donald Trump og Eike Batista.

Den forstærkede politiindsats mod de bander, der styrer mange af Rios slumkvarterer, har ifølge Gaffney den bivirkning, at de lovlige fattige også tvinges ud. For når et område bliver trygt at færdes i, ryger ejendomspriserne i vejret, så de oprindelige beboere må flytte ud i Rios omegn – sammen med deres kriminelle naboer.

"Politikerne har midlerne til at regulere ejendomspriserne, men undlader at bruge dem," mener Christopher Gaffney.

Brasilien savner national idrætspolitik

Formanden for Brasiliens Nationale Råd for Idrætsundervisning, Jorge Steinhilber, savner, at politikerne i Brasilien sætter fokus på de sociale og kulturelle effekter af Brasiliens kommende OL og VM.

“Politikerne er kun interesseret i infrastruktur, stadions, byggerier og transport. Ikke i idrætsdeltagelse, uddannelse og sport for folkesundhedens skyld,” siger Jorge Steinhilber, som også er formand for Brasiliens Olympiske Akademi.

“Det lykkedes ikke for London at bruge OL til at få folk til at dyrke idræt, og nu ser det også ud til at mislykkes for os, for ingen bekymrer sig om det,” siger Steinhilber med henvisning til, at to tredjedele af den brasilianske befolkning over 16 år er inaktive, og at næsten halvdelen af befolkningen er over normalvægten.

“Problemet er, at de unge ikke ved, hvorfor de skal dyrke idræt. Vi mangler bevidsthed om, at idræt hjælper til en bedre sundhed og livskvalitet,” siger Steinhilber, der efterlyser, at Brasilien formulerer en national idrætspolitik.

Kampagne for fysisk aktivitet

Brasiliens olympiske komité og de store forbund fokuserer først og fremmest på eliteidrætten. Det enorme land ville næppe have et bredt idrætsstilbud, hvis det ikke var for to organisationer med tilknytning til arbejdsmarkedet: SESC og SESI.

Hver organisation modtager ved lov 1,5 pct. af lønsummen fra landets virksomheder. Til gengæld tilbyder de idræts- og kulturaktiviteter til de mange millioner ansatte og i realiteten også til den bredere befolkning. Med den vækst i erhvervsliv og lønninger, Brasilien har præsteret i det sidste årti, har de to organisationers økonomi automatisk fået et tilsvarende boost. Måske derfor har begge organisationer en forsigtig stemmeføring i debatten om OL og VM.

“Vi foretrækker at spille vores egen rolle godt frem for at kritisere andre. OL og VM er en god mulighed for os til at sætte idræt på dagsordenen og til at skabe samarbejdsrelationer med idrætsforbundene og andre NGO’ere,” siger Maria Luiza de Souza Dias, udviklingsdirektør i SESC i São Paulo-delstaten.

SESC har søsat den hidtil mest omfattende kampagne for breddeidræt ‘Move Brasil’ (Bevæg Brasilien), men har ikke sat endemålet for kampagnen endnu.

“Allerførst har vi brug for viden om brasilianernes fysiske aktivitet, og derfor vil vi nu indsamle data i samarbejde med sportsministeriet,” siger de Souza Dias.

Udviklingsdirektøren har hentet inspiration til kampagnen fra den danskbase-rede, internationale breddeidrætsorganisation ISCA, hvor hun er næstformand.

Ovenstående er forkortede udgaver af en længere artikel, som kan læses i fuld længde på idan.dk.

Foto: Jens Sejer Andersen

Milliarder er blevet brugt, uden at offentligheden er blevet spurgt, mener Christopher Gaffney.

Privatisering uden offentlig høring

At de fattige nu i praksis er forment adgang til nationalstadion, som skæres ned til en mere normal kapacitet på 89.000 tilskuere, er ifølge Gaffney særligt graverende i lyset af de enorme offentlige investeringer i VM og OL. Først betalte skatteyderne 1,5 milliarder kroner for at sætte Maracanã i stand til De Panamerikanske Lege i Rio i 2007 under påskud af, at Rio skulle forberedes til et OL. Men efter at OL og VM blev lagt i Rio, skyder det offentlige nu nye tre milliarder kroner i en fuldstændig ombygning.

“De mange milliarder er blevet disponeret helt uden offentlige høringer, og det samme gælder beslutningen om at privatisere Maracanã,” siger Gaffney.

Privatiseringen skal foretages officielt den 11. april 2013 og ventes at tilgodese en af Brasiliens største industrimagnater, Eike Batista, i alliance med den internationale underholdningskoncern IMG. Beslutningen om at privatisere blev taget i oktober sidste år og først sat til høring i novem-

ber ved et møde, som endte i tumult og omkringflyvende plasticstole, efter at flere hundrede deltagere med slagord og taler havde forlangt, at processen skulle gå om.

Christopher Gaffney lægger ikke skjul på, at han deler aktivisternes bekymring:

“Betingelserne for privatiseringen er lagt til rette, så vinderen kun skal betale 15-18 procent af byggeomkostningerne tilbage til det offentlige over en periode på 30 år frem til 2048. Det svarer ikke engang til inflationen. Argumentet er, at det offentlige ikke har kapacitet til at drive et så stort underholdningskompleks. Men det har man jo længe vidst, så hvorfor privatiserede man ikke stadion før ombygningen og lod ejerne bære omkostningerne?”

Den brasilianske økonom Marcelo W. Proni udtrykker samme skepsis på en anden måde:

“Fodbolden forbliver en national lidenskab, en del af vores kollektive identitet, men VM vil forstærke processen med at privatisere spillet, en tendens, som synes uigenkaldelig.”

Folkelig opbakning trods gentagne skandaler

“OL og VM bliver en styrkeprøve mellem den brasilianske regering og de meget stærke idrætsorganisationer,” mener en nestor i brasiliansk idrætsforskning, Lamartine DaCosta, professor ved Gama Filho Universitetet i Rio de Janeiro.

“Medierne står i reglen på sportens side, fordi de har en fælles interesse i sponsorerne. Men vi fra universiteterne, som producerer viden og analyser, har også en styrke,” siger Lamartine DaCosta.

På trods af alle problemerne og korrupsionen finder han, at OL og VM er gode udfordringer for Brasilien:

“De er velkomne, fordi de lærer os at lave store ting sammen, og det vil befolkningen gerne have. Det ligger som en tråd igennem Brasiliens historie, at vi elsker store, vanvittige projekter, der afspejler landets enorme muligheder,” mener DaCosta.

Han tror at OL i Rio kan blive lige så stor en succes som De Sydamerikanske Lege i 1922, der samlede 150.000 tilskuere – dengang 15 procent af befolkningen. Selvfølgelig de skandaleplagede Panamerikanske Lege fra 2007 lover godt for OL i 2016, mener DaCosta.

“Tag ikke fejl: Jeg hadede De Panamerikanske Lege. Der var korrupsion overalt, Havelange-stadionet kostede seks gange det budgetterede, organiseringen af de frivillige slog fejl, og alting gik galt. Men mine studerende og jeg undersøgte, hvad folk synes, og til min store overraskelse var legene en kolossal succes.”

“Som intellektuelle er vi forpligtede til at være kritiske og udpege problemerne, men det er altså svært at være helt imod noget, som folket elsker. Her er sport en lidenskab, så forvent en meget stor begivenhed.”

Foto: P. Malavolta/Instituto Ethos

Paulo Itacarambi (th.) fra Jogos Limpos.

Brasilien kæmper mod korruption

Der er sket en markant opstramning i holdningen til Brasiliens udbredte korruption, og det mærkes også i forbindelse med OL og VM.

Men der er grænser for, hvor hårdt et pres regeringen kan lægge på idrætsbevægelsen uden at ødelægge partnerskabet op til VM og OL. Den samme vanskelige opgave har regeringen i forhold til de 12 delstater, der er værter for fodbold-VM.

Delstaterne har udstrakt selvstyre, og i forbindelse med VM er der sat store byggerier af stadions, lufthavne, hoteller og motorveje i gang, som plages af forsinkelser, arbejdsulykker, korruption og manglende forretningsplaner.

”Flere delstater overholder simpelthen ikke landets love om offentlig indsigt i kontrakter og budgetter,” siger Paulo Itacarambi, næstformand for projektet Jogos Limpos (Rene Lege).

Jogos Limpos har lavet en analyse af samtlige 12 delstats administration, og kun to af dem når op på et middelmådigt resultat. Seks scorer så lavt, at de reelt ikke overholder lovene, og fire delstater har helt nægtet at deltage i analysen.

Blandt disse fire ligger tre værtsbyer – Brasilia (Distrito Federal), Cuiabá og Natal – også helt i bund i den analyse, som Idan har foretaget af efterbruget af de 12 brasilianske stadions ([World Stadium Index](#)).

Det nye er, at delstaterne møder modstand fra højeste sted. Brasilien har vedtaget en af verdens mest vidtgående love om offentlig indsigt i forvaltningen, og alle statens udgifter og bilag skal fremlægges på en særlig internetportal.

Brasiliens svar på Rigsrevisionen, Controladoria Geral da União (CGU), har sparet landet hundrede af millioner kroner med sin budgetkontrol af VM- og OL-projekter, men hvis delstaterne undlader at modtage tilskud eller lån fra staten, kan de holde CGU på afstand. Det er tilfældet med en række af de omstridte stadionbyggerier.

”Den største bestikkelsesrisiko ligger i de store byggeprojekter. Loven tillader, at udgifter kan forøges med 25 procent uden at ændre kontrakten, og her ligger et spillerum, som vi holder særligt øje med,” siger CGU’s sekretær for korruptionsbekæmpelse, Mario Vinicius Claussen Spinelli.

Ovenstående er en forkortet udgave af en længere artikel, som kan læses i fuld længde på [idan.dk](#).

Foto: Lify/Flickr

Fodbold på stranden ved OL- og VM-byen Rio de Janeiro. De to events præger brasiliansk politik.

Rio de Janeiros skrøbelige olympiske ånd

Analyse: Flere skandaler med den olympiske dobbeltformand Carlos Nuzman i centrum skaber uro om Brasiliens image udadtil og intern splid mellem regeringen og landets olympiske komité.

Af José Cruz, freelancejournalist, Brasilien

Tre og et halvt år, før Rio de Janeiro skal afholde OL i 2016, er den sande olympiske ånd endnu ikke ankommet til Brasiliens idrætsmiljø.

Det skyldes til dels, at den brasilianske sportsfan især ser frem til fodbold-VM i 2014, som skal afholdes i 12 delstats-hovedstæder, men årsagen er også, at Brasiliens Olympiske Komité (COB) og legenes lokale organisationskomité, CO-Rio 2016, i løbet af mindre end et år har bragt sig i fokus for flere skandaler, som er pinlige for landets internationale omdømme.

Den første skandale indtraf i august 2012 og blev meget dårligt modtaget i ledende politiske og idrætslige kredse. Ansatte ved CO-Rio 2016, som var udstationeret i England, brød ind i dataarkiver, som tilhørte London-OL’s organisationskomité, og kopierede fortrolige dokumenter. Denne episode gav genlyd verden over og kastede et mistænkeligt skær over de brasilianske myndigheder generelt.

Først og fremmest gik det så galt, fordi det tog syv dage, fra journalisten Juca Kfourri afslørede denne skandale, til formanden for Rios organisationskomité, Carlos Arthur Nuzman, udtalte sig om sagen. Han erklærede, at han ville fyre 11 ansatte, som var indblandet i episoden.

Nuzman slog fast, at der var tale om “et initiativ, som de ansatte havde taget på egen hånd”.

Imidlertid svarede en af de afskedigede, Renata Santiago, at hun havde fulgt ordrer ovenfra. Navnet på ‘den øverstbefalende’ over denne fejlslagne operation er ukendt den dag i dag.

Begivenheden bidrog til at underminere forholdet mellem Brasiliens præsident, Dilma Rousseff, og formanden for Den Brasilianske Olympiske Komité (COB) – den selsamme Carlos Arthur Nuzman – der som den første i nyere tid beklæder begge formandsposter.

For tiden har Dilma og Nuzman kun de helt nødvendige samarbejdsrelationer. Det står i modsætning til tiden, da Luiz Inácio ‘Lula’ da Silva var Brasiliens præsident fra 2003 til 2010. Her var samspillet mellem Nuzman og forbundsregeringen tættere og præget af overstrømmende venlighed, knus og smil. Men London-episoden vakte dyb afsky hos den nuværende statsleder. En kilde fra regeringen betroede mig, at på trods af fyringen af de 11 ansatte fra organisationskomitéen blev præsident Dilma forarget og sagde til sine rådgivere:

“Nuzman hænger mig ud af halsen, og jeg stoler ikke på ham over en dørtærskel.”

Afstanden mellem Dilma og Nuzman
fortsættes...

NYT FRA PLAY THE GAME

Call for papers til Play the Game 2013

Konferencen Play the Game 2013, der afholdes til oktober i Aarhus, har åbnet et 'call for papers' og inviterer både akademikere, journalister og praktikere til at dele ud af deres ekspertise og erfaring ved at indsende bidrag, der relaterer til ét eller flere af de følgende hovedtemaer:

- Match fixing: Fair game for gangsters?
- Sports reforms: Fact or phantom?
- The anti-doping dilemma: Saving sport, sacrificing athletes?
- Recreational sport: A lost cause for sports organisations?
- Sports facilities: Who are we building for?
- From Russia to Rio: Power games or people's games?
- Open Forum/Andre temaer

Deadline for indsendelse af forslag er onsdag den 15. maj 2013. Bidrag vil blive vurderet af Play the Game 2013's programkomite inden den 1. juli 2013.

Læs mere på playthegame.org/2013.

Sports Governance Observer lanceret

Internationale idrætsorganisationer, der ønsker at bekæmpe korrupsion eller dårlig ledelse, får med 'Sports Governance Observer' et nyt redskab stillet til rådighed. Værktøjet blev præsenteret den 8. april på et seminar i Bruxelles arrangeret af Play the Game med deltagelse af over 100 eksperter, politikere og idrætsledere.

Sports Governance Observer vurderer ledelsen af organisationerne ud fra fire perspektiver: Åbenhed, demokratiske processer, interne kontrolmekanismer og solidaritet. Bag redskabet står det EU-støttede projekt 'Action for Good Governance in International Sports Organisations', som er blevet gennemført af Play the Game/Idan i samarbejde med eksperter fra seks europæiske universiteter samt European Journalism Centre. Gruppen har samtidig udarbejdet en baggrundsrapport, som danner grundlag for værktøjet.

Sports Governance Observer vil blive yderligere testet, inden resultaterne af den første samlede undersøgelse af de internationale specialforbund ventes fremlagt på Play the Game-konferencen i Aarhus.

Se udgivelser mv. på www.aggis.eu.

var også tydelig i oktober 2012, da hun lancerede handlingsplanen 'Medaljer ved Rio 2016', et projekt som støtter de brasilianske elitesportsfolk bredt for at skaffe bedre resultater ved næste sommer-OL.

Ved den officielle præsentation ankom Carlos Nuzman alene til præsidentpaladset Planalto og gik hen til mødelokalet. Her opholdt han sig sammen med idrætsfolkene og de øvrige gæster indtil fem minutter før, præsidenten ankom til festen. Først på det tidspunkt blev Nuzman kaldt op til Dilmas kabinet, så de kunne gå sammen med sportsministeren ned til selskabet. Det var alene af hensyn til protokollen.

Tidligere havde Nuzman fri adgang til præsidentpaladset, hvor han kunne gå direkte til præsidentens kontor og blive modtaget personligt af Lula eller dennes forgænger Cardoso. I dag er forholdet køligt og distanceret.

Nuzman undviger debat

Yderligere to faktorer hjælper med at forstå Dilmas utilfredshed: Nuzman, som gennem 17 år har beklædt formandsposten i COB, overtog også formandsposten i CO-Rio 2016. Det er en sjældent set dobbeltpost. Nuzman handlede i egeninteresse, som om Brasilien ikke havde nogen anden autoritet, der var i stand til at styre forberedelserne af den storslåede sportsbegivenhed.

Trods denne dobbeltpost blev Nuzman væk fra en officiel pressekonference, der blev afholdt i anledning af OL i London. I stedet sendte han sine rådgivere. Muligvis var Nuzman allerede på det tidspunkt rystet over sin forhåndsviden om arkivskandalen, hvilket ikke gjorde præsident Dilma mildere stemt. Når alt kommer til alt, er regeringen organisationskomitéens nærmeste partner.

I det hele taget foretrækker Nuzman at flygte fra ubehagelige debatter. Det skete for eksempel ved en offentlig høring om idrætspolitik i Kongressen for fire år siden. Netop som hans kritiker, advokat og medlem af Den Brasilianske Olympiske Komité, Alberto Murray Neto, skulle tage ordet, forlod Nuzman mødesalen til politikernes store frustration.

Det gentog sig for nylig, da Nuzman meldte afbud til en offentlig høring afholdt af Senatets Udvalg for Uddannelse og Sport, som ville drøfte 'sportsledernes langvarige ledelsesposter'. I begge parlamentets kamre – Senatet og Deputeretkammeret – behandler man lovforslag om højst at tillade ét genvalg for idrætslederne. Disse lovforslag bakkes op af forbundsregeringen.

Carlos Arthur Nuzman, formand for både Brasiliens OL-arrangement og landets olympiske komité.

Den nu 71-årige Nuzman blev første gang valgt som formand for COB i 1995 og senest genvalgt i oktober 2012. Hans vej til sportens top startede, da han var landsholdsspiller i volleyball ved OL i Tokyo i 1964. Senere blev han formand for det brasilianske volleyballforbund, hvor han fik skabt struktur og synlighed for forbundet og skaffet det international anerkendelse som en magtfaktor både på herre- og damesiden. Når Nuzmans nuværende periode udløber i 2016, vil han have siddet 21 år på posten.

Under kongreshøringen fornylig sagde senatoren Cristovam Buarque:

"Ledernes lange perioder i samme embede skaber foragt over for græsrodderne. De frembringer en følelse af at lederen er herre over og ejer af det, som han leder, han værner sig til sine egne fejl, og dette vanskeliggør kampen mod korrupsion. Men at være leder er et hverv og ikke noget, man har til ejendom."

Da Nuzman blev foreholdt denne kritik, svarede han reporteren fra et indflydelsesrigt magasin: "Det, som er godt, skal man ikke skifte ud."

Og i samme interview erklærede han sig som modstander af forslaget om at begrænse idrætsledernes embedsperioder:

"Visse kampe kræver tid og erfaring for at kunne vindes. Jeg er ikke uerstattelig, men min profil er enestående."

Havelange stadig ærespræsident

Det styrker heller ikke den olympiske komités ry, at den tidligere FIFA-formand João Havelange har titel af ærespræsident for OL-arrangementet.

For at undgå at blive smidt ud af IOC måtte Havelange i december 2011 selv opgive sit medlemskab efter sin indblanding i den såkaldte ISL-affære, hvor han i sin tid som FIFA-formand havde modtaget bestikkelse under forhandlinger om tv- og sponsorkontrakter. Men han forbliver medlem af Brasiliens olympiske komité og af CO-Rio 2016.

fortsættes...

RUNDT OM IDAN

Ny forskning i arenaer

Idan har indgået en samarbejdsaftale med Institutionen Idrætsvetenskap ved Malmö Universitet om et fælles ph.d.-stipendiat i årene 2013-2016 om bæredygtighed af idrættens største opvisningsanlæg.

Aftalen betyder, at analytiker Jens Alm over en periode på fire år kan fordybe sig yderligere i spørgsmål om økonomisk og kulturel bæredygtighed af større arenaer og stadionanlæg. Det fælles projekt kommer til at tilføre Idan en komparativ viden om klubber, arenaer og arrangørers vilkår på begge sider af Sundet, og projektet forventes at skabe ny viden om de senere års 'arenaboom' og udfordringerne ved at kombinere topsport, foreningsidræt, kultur, messer/udstilling etc. i de samme bygninger. Jens Alm har allerede beskæftiget sig med arenaproblemer og var blandt andet projektleder på [World Stadium Index](#), som Idan og Play the Game offentliggjorde i 2012.

Idan løser del af udredning

Idan har indgået aftale med Kulturministeriet om at udarbejde en mindre, faktisk del af den igangværende udredning af idrættens økonomi og struktur. Idan er selv omfattet af dele af udredningen, og Idans begrænsede opgave indebærer derfor udelukkende en opsummering af eksisterende viden om overordnede udviklingstræk på idrætsområdet gennem de seneste 10-15 år. Idan indgår ikke som leverandør til den mere detaljerede udredning af institutioner, som er omfattet af udredningen. Læs mere på [kum.dk](#).

Lille overskud i 2012

Idan fik et lille overskud på 137.100 kr. i 2013 ifølge instituttets årsrapport. Idan fik i 2012 et grundtilskud på 5,52 mio. kr. fra Kulturministeriet til driften af Idan og Play the Game, som med virkning fra bevillingssåret 2012-2013 kører på én samlet bevilling. Foruden grundtilskuddet genererede Idan en bruttoomsætning på ca. et tilsvarende beløb gennem rekvirerede opgaver, forskningsbevillinger, eksterne oplæg og konferenceaktiviteter. Årsrapporten bliver offentliggjort på [idan.dk](#) i løbet af de kommende uger.

Nyt look til Idan og Play the Game

I løbet af det kommende år vil Idan og Play the Game få ny visuel profil med nye logoer og relancering af hjemmesider. Relanceringen skal dels sikre større brugervenlighed og konvertibilitet i forhold til forskellige medier, dels rent teknisk og indholdsmæssigt øge synergien mellem [idan.dk](#) og [playthegame.org](#) som følge af fusionen mellem de to institutioner i 2011.

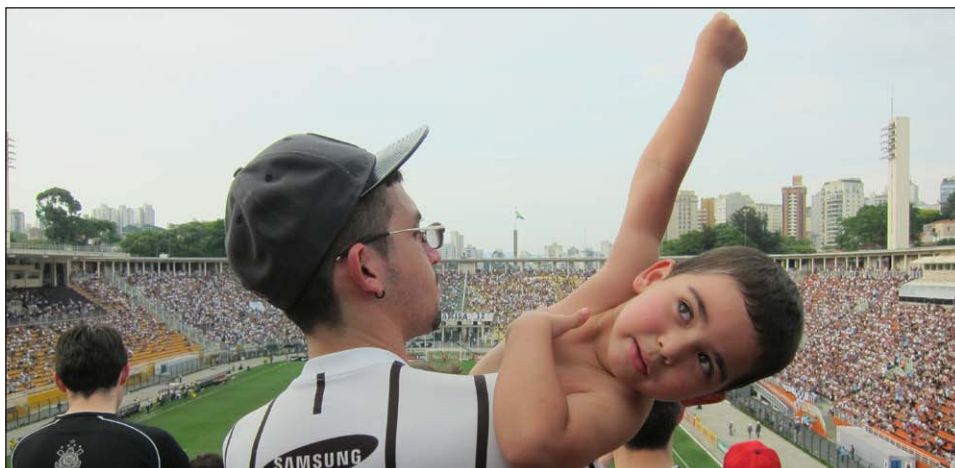

Foto: Jens Sjøer Andersen

Lidenskab for fodbold indlæres fra barnsben. Men ifølge José Cruz har brasilianerne meget at lære, når det gælder idrætsledelse.

For nylig har endnu en meget alvorlig sag rystet CO-Rio 2016-kontoret.

Ifølge Brasiliens største dagblad, *Folha de São Paulo*, har en af de mest anerkendte konsulenter i den olympiske verden, australieren Craig McLatchey, anklaget COB for at løbe fra en regning på omkring 800.000 US-dollars.

Beløbet er en 'succes-bonus', der skulle være aftalt mellem parterne i det tilfælde, at Rio vandt værtskabet for 2016-legene. Rio 2016-komiteén nægter at skyldes australieren penge og siger, at kontrakten er opfyldt til punkt og prikke. Sagen kan ende i retten, men har allerede givet endnu et bidrag til, at udlandet ser med skepsis på Brasiliens og Rios omdømme.

Retsopgør med forbundsledere

Også i forhold til de brasilianske idrætsforbund, som er ryggraden i COB, møder Nuzman først og fremmest problemer på grund af sin hårdhændede ledelsestil. Men en af disse sager er blevet til et retsopgør.

Den tidligere formand for Brasiliens issportsforbund (CBDG, der omfatter en række vinteridrætter såsom bobsledge, ishockey, skøjtesport, curling m.m.), Eric Maleson, ønskede at stille op som modkandidat til Nuzman ved efterårets formandsvalg i COB.

Det opfattede Nuzman som en personlig krigserklæring og besluttede sig for at skaffe sin modstander af vejen. Han lagde – via en allieret i vintersporten – hurtigt sag an mod Maleson ved en domstol med påstand om misbrug af tilskudsmidlerne, og byretten gav i november 2012 opbakning til, at Maleson kunne afsættes.

Modsat har Maleson anklaget Nuzman for indbrud i CBDG's hovedkvarter i februar 2012, en episode som blev optaget af overvågningskameraer og offentliggjort i et indslag på sportskanalen ESPN Brasil.

COB forsvarer sig med at der ikke var tale om et indbrud, eftersom vintersportsforbundets kontorer ejes af COB selv. Desuden siger man, at det kun skete, fordi revisionen var på besøg og "der var behov for at kontrollere papirerne inden for de frister, som det juridiske system havde fastlagt".

Maleson forsøger nu at indbringe sagen for den Internationale Olympiske Komité, fordi han anser retssagen mod ham for et brud på sportens autonomi, og det brasilianske badmintonforbund, der har været igennem en lignende sag, har tilsluttet sig klagen til IOC. IOC har foreløbig valgt ikke at svare på klagen over værten for det kommende sommer-OL.

Brasilien mangler erfaring og uddannelse

Disse spørgsmål knytter sig til et faktum, som i løbet af årene er blevet et kronisk problem: Brasiliens manglende erfaring i at afholde store idrætsbegivenheder.

Landet har stadig en skrøbelig infrastruktur inden for idræt. Vi har for eksempel ikke en national idrætspolitik. Derfor mangler vi også en definition af, hvilke beføjelser vores vigtigste idrætsorganer har. Med Sportsministeriet, som blev oprettet i 2003, er der fulgt masser af offentlige midler, men vi er stadig amatører, når det gælder idrætsledelse. Ligeledes mangler vi veluddannet personale til de forskellige funktioner, som idrætten kræver.

Det er på denne baggrund, at en person som Carlos Arthur Nuzman træder frem, en mand som ønsker at forvandle Brasilien til en olympisk stormagt, men som skaber en uro, der giver international genlyd.

José Cruz er journalist og en af Brasiliens mest anerkendte idrætspolitiske bloggere på [josecruz.blogosfera.uol.com.br](#). Desuden er han tiltrådt som assistent for kongresmedlemmet og fodboldhelten Romario de Souza Faria i resten af 2013.

NYT I IDANS VIDENSBANK

Fritidsfaciliteter i Fredensborg Kommune
Rapporten undersøger borgerne i Fredensborg Kommunes brug af kommunens fritidsfaciliteter. Undersøgelsen er gennemført med henblik på at kunne danne grundlag for fremtidig planlægning på området for fritidsfaciliteter i kommunen.

Bjarne Ibsen, Malene Thøgersen og Lau Toffi-Jørgensen, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (med bidrag fra Idan), 2012.

Frivilligt arbejde i idræt

Notatet danner på baggrund af en række undersøgelser og udgivelser et overblik over frivillighed i idrætten, herunder omfanget af frivilligt arbejde, hvem der er frivillige og værdien af det frivillige arbejde.

Bjarne Ibsen, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet, december 2012.

Sports Events in Denmark: What's next?

Specialet belyser, hvorvidt det er økonomisk muligt at afvikle et europæisk mesterskab i fodbold i Danmark.

Mads Sørensen, Syddansk Universitet, 2012.

Svømning i den danske folkeskole

Rapporten belyser svømmeundervisningen i folkeskolen med henblik på at understøtte udviklingen i skolesvømningen.

Thomas Skovgaard, Kurt Lüders, Jesper von Seelen, Mette Munk Jensen, Bjarne Ibsen, Casper Due Nielsen og Tobias Marling, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, 2012.

Evaluering af Giro-starten 2012

Evalueringen belyser effekterne af den danske start af Giro d'Italia i Herning og Horsens i maj 2012. Bl.a. har evalueringen fokus på tilskueroplevelsen og turismeomsætningen i forbindelse med eventen.

Visit Denmark, januar 2013.

Notat vedrørende værdien af det frivillige arbejde i DIF

Notatet forsøger på baggrund af en række beregninger at sætte beløb på det frivillige arbejde i DIF-idrætten.

Hans Bay, Danmarks Idrætsforbund, januar 2013.

Institutionelle omgivelser og foreningslivet

Ph.d.-afhandlingen undersøger samspillet mellem de frivillige foreninger og kommunerne på idrætsområdet og social- og sundhedsområdet, herunder hvordan Kommunalreformen i 2007 har haft indflydelse på samspillet.

Malene Thøgersen, Syddansk Universitet, 2012.

Download eller find links til rapporterne i vidensbanken på idan.dk.

Foto: Colourbox

DGI Gymnastik og Fitness har siden 1980'erne taget nye, modebetonede og individuelle idrætter til sig.

Topkarakter til DGI-uddannelser

Frivilligheden og foreningslivet kan sagtens omstille sig til mere fitness- og sundhedsrelaterede bølger på idrætsområdet, viser Idans evaluering af DGI's uddannelser i fitness og sundhed.

Af Henrik H. Brandt og Maja Pilgaard, Idrættens Analyseinstitut

Selv om aktiviteter som cross fitness, step, zumba, effekt eller yoga ikke ligefrem giver associationer i retning af klassisk gymnastik og traditionelle danske idrætsforeninger, kan foreningslivet sagtens omstille sig til skiftende tendenser på idrætsområdet og konkurrence med kommercielle idrætstilbud, hvis den rette opbakning og motivation er til stede på uddannelsesfronten.

Sådan lyder hovedkonklusionen af de besvarelser, Idan har fået fra i alt 1.366 tidligere deltagere på forskellige fitness- og sundhedsrelaterede kursustilbud i regi af DGI Fitness & Sundhed over de seneste år i rapporten 'Evaluering af uddannelse i DGI Fitness & Sundhed'.

De tidligere kursister er med små variationer nærmest overstrømmende positive i deres vurderinger af kvaliteten og det faglige niveau på ti forskellige kursustilbud i fitness- og sundhedsrelaterede aktiviteter i DGI-regi.

DGI's gymnastikudvalg besluttede sig i 1980'erne efter visse indre kampe for, at man godt kunne supplere den traditionelle gymnastik med mere modebetonede, individuelle eller sundhedsbetonede knop-

skydninger på en stadig mere dynamisk bevægelsespalet. Først kom aerobicbølgen skyllende ind over danske gymnastiksale og idrætshaller – senere fulgte en lang række andre aktiviteter som fitness, cross fitness, step, yoga, pilates, indoor cycling osv.

DGI-uddannelserne scorer en anelse lavere i deltagerens vurderinger af de øvrige kursisters faglige og sociale bidrag på uddannelserne, men samlet viser evalueringen klart, at DGI ikke blot har åbnet for nye aktiviteter, men også at DGI med succes har udviklet og tilpasset kursustilbuddene på et konkurrencebetonet marked med mange kommercielle udbydere og skiftende strømninger.

Kommercialiseringens forpost

Netop gymnastik- og fitnessområdet er på mange måder kommercialiseringens forpost i forhold til breddeidrætten, fordi der dels er opstået en fremstormende kommerciel fitnessindustri ved siden af foreningslivet, dels er tradition for semiprofessionelle eller i hvert fald betalte instruktører selv i mange foreninger.

Trods dette viser evalueringen, at de fleste kursister primært benytter deres

fortsættes...

KALENDEREN

Foto: Gerlev Idrætshøjskole

Gerlev Idrætshøjskole fylder 75 år

4. maj 2013: Gerlev Idrætshøjskole fylder i år 75 år, og i den anledning inviterer højskolen og elevforeningen venner og samarbejdspartnere til jubilæumsarrangement lørdag den 4. maj.

Dagen byder bl.a. på opvisning med Gerlev Performanceteam, og der vil være overrækkelse af både Gerlevs Jubilæumspris og en ny legepris.

Arrangementet afsluttes med reception.

Læs mere om arrangementet på Gerlev Idrætshøjskoles hjemmeside gerlev.dk.

Konference om moderne foreningsliv

2. maj 2013: Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund sætter under overskriften 'Ny vin på gamle flasker' fokus på forandringer i den foreningsorganiserede idræt.

Blandt andet ser konferencen nærmere på, hvordan idrætsforeninger tilpasser sig nye samfundsstrømninger, som på idrætssiden for eksempel omhandler nye idrættsvaner, konkurrence fra kommercielle idrætsudbydere og øgede forventninger fra kommuner.

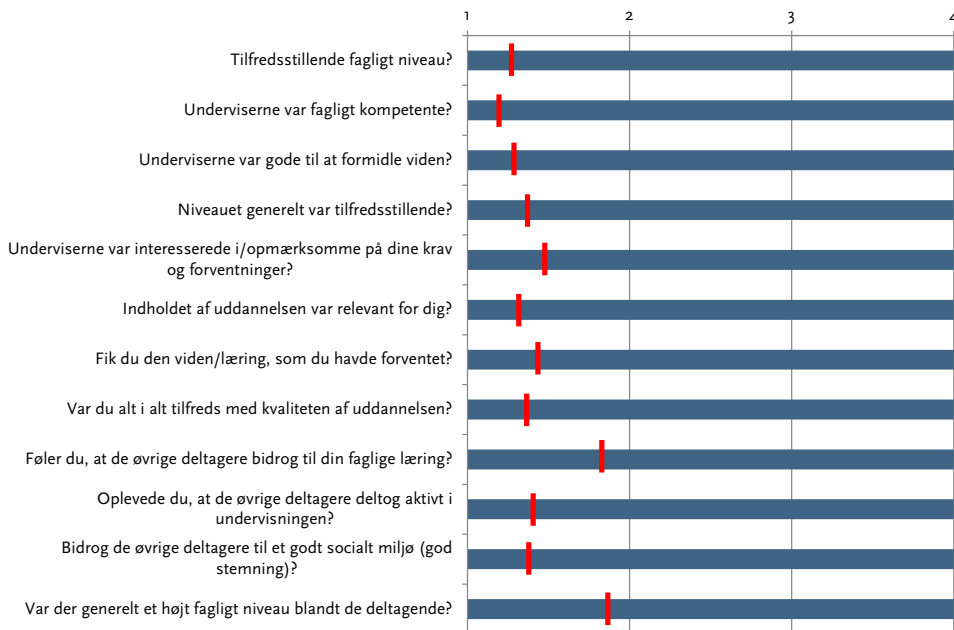
Konferencen ser på, hvordan foreningerne tilpasser sig tendenserne, samt hvilke konsekvenser det har for værdier som frivillighed, demokrati og fællesskab, der traditionelt har været associeret med foreningslivet.

Oplægsholderne Bjarne Ibsen, Malene Thøgersen, Karsten Østerlund og Jens Høyer-Kruse belyser på konferencen blandt andet kommunalreformens betydning for foreningslivet, forandringer i foreningslivets betydning for frivillighed og fællesskab samt resultaterne af evalueringen af DGI's projekt 'DM i foreningsudvikling'.

En debat med repræsentanter fra idrætsorganisationer og kommuner afslutter konferencen.

Konferencen finder sted på Syddansk Universitet torsdag den 2. maj kl. 9.00-16.00. Deltagelse i konferencen er gratis, men ved udeblivelse uden afbud er der et gebyr på 300 kr. Det er muligt at tilmelde sig konferencen frem til den 22. april.

Figur 1: Sundhed & Fitness' kursusdeltagere har høj tilfredshed

Gennemsnittet af deltageres vurdering af kvalitet og de øvrige deltageres indsats på ti forskellige typer af fitnessrelaterede kurser (skalaen spænder fra 1 'ja, i høj grad' til 4 'nej, slet ikke').

uddannelser i relation til frivilligt arbejde i foreningslivet og ikke hos kommercielle udbydere. Samtidig er kursisterne i overvejende grad drevet af indre, 'selvvalgte' og foreningsrelaterede motiver for at tage på uddannelse. Kursisterne ønsker at lære noget nyt i forhold til deres egen idræt, at lære nye redskaber og få inspiration, som de kan omsætte i foreningen og i forhold til udøverne på deres hold.

Inspiration til nye hold

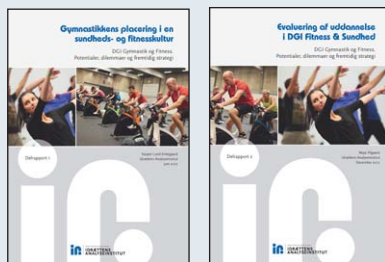
Evalueringen viser, at gode og tidssvarende kursustilbud er en af de absolutte kerner i at udvikle foreningernes tilbud på lokalt niveau.

Hele 54 pct. af de tidligere kursister har været med til at starte nye hold i deres lokale miljø som følge af uddannelserne, og næsten alle respondenterne mener,

at kurserne øger deres motivation til det frivillige arbejde og deres færdigheder som instruktører.

Evalueringen undersøger også DGI's evne til at kommunikere med forskellige målgrupper og går i dybden med forskellige aldersgruppers motivation og behov på kursusfronten. På disse områder kan DGI stadig forbedre sig. Akkurat som i undersøgelsen 'Idrættens uddannelses- og kursusbehov set fra medlemmernes perspektiv', som Idan gennemførte for DIF i 2011, viser evalueringen, at der kan være store gevinster at hente for idrættens kursusudbydere ved at blive dygtigere til at ramme tidligere og kommende kursister i forskellige livsfaser med skræddersyede tilbud og målrettet kommunikation og opfølgning på de afholdte uddannelser.

To nye rapporter om DGI Gymnastik og Fitness

Idan har for DGI Gymnastik og Fitness gennemført en analyse af gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur. Projektet indeholder dels en analyse af

DGI-gymnastikkens historiske og fremtidige strategiske valg i forhold til sundheds- og fitnessrelaterede aktiviteter, dels en evaluering af fitness- og sundhedsrelaterede uddannelser i regi af DGI Gymnastik og Fitness.

De to delrapporter 'Gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur' af Kasper Lund Kirkegaard (62 sider, kr. 100,-) og 'Evaluering af uddannelse i DGI Fitness & Sundhed' af Maja Pilgaard (96 sider, kr. 200,-) kan bestilles i trykt form eller downloades gratis via idan.dk.

Foto: Colourbox

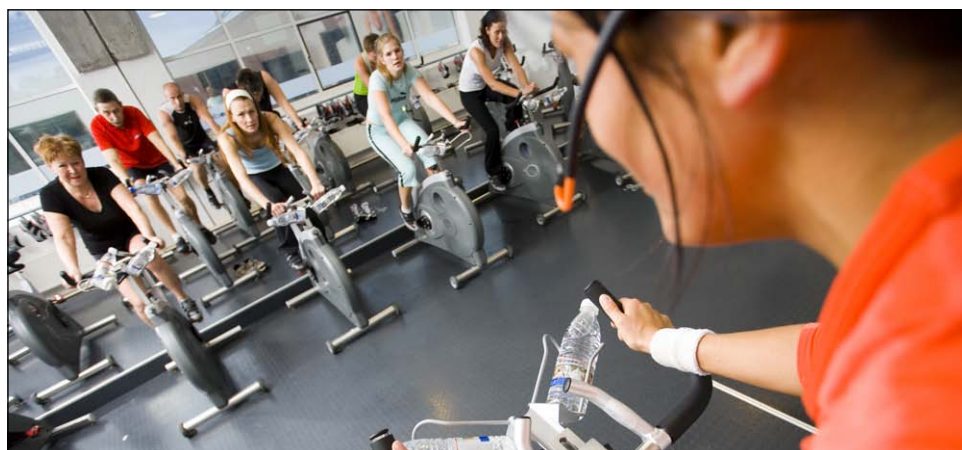

Foto: Colourbox

Seminar om idræt og etnicitet

24. april 2013: Institut for Idræt og Ernæring ved Københavns Universitet inviterer alle, der arbejder med eller har interesse for idræt og integration, til fyraftensmøde den 24. april kl. 16.15-19.00.

Afsæt for seminaret er den nye udgivelse 'Integration gennem kroppen – Idræt, etnicitet og velfærdspolitik', som gennem en række forskningsbaserede artikler belyser forskellige aspekter af idræt og integration.

Herunder sætter udgivelsen bl.a. fokus på idrætten som løftestang for etniske minoritetsgrupper, etniske tilflytteres oplevelse af dansk forenings- og idrætskultur samt historisk og politisk udvikling på området.

I forbindelse med fyraftensseminaret holder en række af forfatterne oplæg om udvalgte kapitler i bogen efterfulgt af en paneldebat med relevante aktører på området. Arrangementet afsluttes med en lettere anretning.

Fyraftensseminaret finder sted i Store Auditorium på Institut for Idræt og Ernæring, Nørre Allé 53, 2200 København N. Deltagelse er gratis, men tilmelding er nødvendig. Læs mere på ifi.ku.dk.

KL's Kultur- og fritidskonference

14.-15. maj 2013: Frivillighed, skolereform, faciliteter og kommunalvalg er nogle af de overordnede temaer, når KL afholder konference i Silkeborg den 14.-15. maj 2013. Konferencen henvender sig til politikere, forvaltningschefer og embedsmænd med ansvar på kultur- og fritidsområdet, ligesom konferencen kan være relevant for organisationer, der bevæger sig inden for området.

Emnerne på programmet er aktuelle problemstillinger, som rører sig i arbejdet med kultur og fritid rundt i kommunerne. Blandt punkterne på programmet er:

- Ambitioner på kultur- og fritidsområdet (herunder mål om f.eks. et dybere liv, højere BNP eller noget tredje)
- Erhvervslivet som sponsor
- Facilitetsudnyttelse
- Nye fleksible måder at dyrke idræt
- Frivillige som kommunal ressource
- Muligheder og drømme i forhold til skolereform og aktivitetstid

Prisen for deltagelse er 3.295 kr. eksklusiv moms, og tilmelding skal ske inden den 3. maj 2013.

Idræt mellem kultur og koncepter

Analyse: Idans rapporter om DGI Fitness & Sundhed viser en idrætskultur, der har haft succes med at udvide gymnastikbegrebet. Andre idrætskulturer hænger fast i traditioner og risikerer at tabe kapløbet om medlemmer.

Af Henrik H. Brandt, Idan

Da gymnastikinstruktøren Ina Thanild fra Greve Idrætsforening i 1983 vendte hjem til sin lokale idrætsforening med aerobic i bagagen efter et festligt ophold som au pair-pige i Californien, opfattede hun næppe sig selv som en af pionérerne i DGI-gymnastikkens forandring. Men i praksis var ildsjæle som Ina Thanild blandt bølgebryderne i den folkelige gymnastiks gradvise udvikling fra en æstetisk betonet, forpligtende og traditionsbåren foreningskultur til en ny slags 'folkelighed', hvor en lind strøm af rationelle træningskoncepter med lave adgangsbarrierer og fokus på sundhed og motion lokkede nye medlems-typer ind i butikken.

"I gymnastikken var jeg vant til, at hvis man ikke havde været der én gang, var man allerede langt bagud, næste gang man kom. Men til aerobic gjorde det ikke den store forskel, om man mistede en gang træning, for der var hverken konkurrence eller opvisninger, og konceptet var så simpelt, at alle kunne være med," som Ina Thanild citeres for at sige i notatet 'Gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur', som Idan offentliggør med dette nyhedsbrev.

The rest is history, som man siger.

Da først DGI's gymnastikudvalg med nogen betænkelighed dengang i 1980'erne havde besluttet at springe på aerobicbølgen under pres fra ildsjæle som Ina Thanild fra de lokale foreninger, gik det stærkt.

Fra de første DGI-kurser i aerobic til nutidens eksplosion i udbuddet af kurser og koncepter i alskens bevægelsesformer har DGI-gymnastikken sjældent set sig tilbage.

Et bøjeligt gymnastikbegreb

Gymnastikbegrebet er nemlig i praksis en lige så bøjelig størrelse som Nadia Comanecis ryg. Forfatteren til notatet, Kasper Lund Kirkegaard, dokumenterede i sin kortlægning af og forskning i fitnesskulturen og dens mange aflæggere gennem hans syv-årige ansættelse hos Idan frem til sommeren 2012, hvordan nye idrætskulturer, nye koncepter og nye fokusområder som målrettethed, målbarhed, fleksibilitet og individualitet gennem de seneste årtier har skabt såvel en stigende kommercialisering og konkurrence som en stor vækst i motionsidrætten.

I det nye notat 'Gymnastikkens placering i en sundheds- og fitnesskultur', beskriver Kasper Lund Kirkegaard i dybden de diskussioner og valg, der har ført DGI-gymnastikken frem til den aktuelle situation, hvor fitnessrelaterede aktiviteter som aerobic, step, indoor cycling, effekt, cross fitness osv. har fået en ligeværdig status med den klassiske gymnastik, hvilket symboliseres af Gymnastikudvalgets navneforandring til DGI Gymnastik & Fitness.

I praksis har den ressourcestærke DGI-gymnastik ofte formået at hamle op med kommercialiseringen af motionsidrætten, hvor konceptudvikling, markedsføring og

fortsættes...

BØGER

Feltherrer

War minus the shooting. Sådan beskrev forfatter George Orwell fodbold i lyset af hændelserne under 2. Verdenskrig. Topfodbold i dag er også krig, om end slagmarken er udvidet og ikke kun omhandler spillerne på banen, men også trænerne.

Udviklingen af træneren er beskrevet med afsæt i 20 af de største trænere. De 20 trænere har hver deres historie og har påvirket spillet og trænerrollen. Der er tale om en bred skare af personligheder fra gentlemanden Sir Matt Busby over iltre Sir Alex Ferguson til nutidens selviscenesættende træner José Mourinho.

Som bog er Feltherrer dog ingen åbning. Det skinner igennem, at bogen er skrevet af fem forfattere. Man higer efter en rød tråd, og at de forskellige trænerpersonligheder bliver sat mere i relation til hinanden. Når det er skrevet, er bogen for især fodboldinteresserede fin læsning.

Peter Forsberg

Feltherrer

Niels Ildskov, Asker Hedegaard Boye m.fl.

People's Press

294 sider

Pris (vejl.) 299,95 kr.

Sportsudøvers kontraktforhold

Hvordan står en sportsudøver på kontrakt retsmæssigt? Det stiller en ny bog om sportsudøvers retsstilling skarpt på.

Gennem forskellige aspekter af de retslige forhold, herunder i forhold til kontrakter i landets og idrættens lovgivning, EU-retten betydning og sponsorforhold, belyser bogen væsentlige aspekter, som har indflydelse på kontrakter.

Målgruppen for bogen er de aktører, som på forskellig vis beskæftiger sig med ansættelseskontrakter i sport, dvs. sportsklubber, idrætsorganisationer, spillerforeninger, agenter, udøvere mv.

Ditte Toft

Professionelle sportsudøvers retsstilling i kontraktforhold

Simon Juul Pedersen

Forlaget Pejus

101 sider

Pris (vejl.) 199,00 kr.

evne til trendspotting er en nødvendighed for at begå sig i den hårde konkurrence. Dette dokumenteres ligeledes af Maja Pilgaard's sideløbende 'Evaluering af uddannelse i DGI Fitness & Sundhed', som ligeledes offentliggøres med dette nyhedsbrev (se side 10).

Sammensmeltning af kulturer

Bagsiden af medaljen, vil mange hævde, er risikoen for, at det forpligtende fællesskab og frivilligheden bliver trængt i baggrunden af den hastige professionalisering, hvor foreningsidrættens ansatte konsulenter jagter inspiration på de samme amerikanske fitness conventions som den kommercielle sektor, og hvor der ofte sker en decideret sammensmeltning med den kommercielle idræt, fordi foreningsidrætten køber rettigheder til rent kommercielle koncepter som zumba eller piloxing for at hænge på jagten på medlemmerne og de bedste instruktører.

DGI-gymnastikkens omstillingsparathed rejser visse problemstillinger i forhold til grænsesætningen mellem folkeoplysning og forretning. Diskussionen om konkurrenceforvridning bobler under overfladen, men uanset hvem der i sidste ende måtte vinde et juridisk tovtrækkeri om tilskud fra tipsmidler eller kommuner til foreningernes fitnessrelaterede aktiviteter, er idrættens praksis og virkelighed for længst rykket forbi den diskussion:

På den ene side er udøverne ligeglade med, hvem der er afsender af idrætsaktiviteten, og på den anden side har eksempelvis DGI Gymnastik & Sundheds succes med at tage nye bevægelseskulturer ind under huden dokumenteret, at foreningsidrætten og frivilligheden trives fint med nye koncepter og kulturer.

En ny form for folkelighed

Man kan næsten gå så vidt som til at hævde, at mange af de nye idræts tilbud med lave adgangsbarrierer og større tilpasning til den enkeltes behov og formåen er udtryk for en ny form for folkelig idræt af den simple grund, at en bredere palet af tilbud i foreningsidrætten skaber tilbud til flere medborgere og samlet set en større idrætsdeltagelse.

Tilbage står så, hvad andre idrætskulturer kunne lære af DGI-gymnastikkens udvikling?

Andre idrætskulturer har hængt langt mere fast i traditionerne og en bestemt idrætsopfattelse end DGI Gymnastikken:

Løberne har først for alvor fået plads i idrætsorganisationernes bevidsthed inden for de seneste fire-fem år. Underteg-

Foto: Kizzlexy/Flickr

nede husker selv fra egen idrætskarriere, hvordan spage forsøg fra enlige motionsentusiaster på at forankre motionsløb som ligeværdig aktivitet i atletikken tilbage i 1980'ernes 'aerobic-alder' blev mødt med en hovedrysten fra de mere inkarnerede atletikledere.

Andre eksempler kunne være brydning, der reelt er skindød og for længst overhalet af moderne kampsportsformer med langt større appel til kampsportssegmentet, eller vægtløftning, der mere eller mindre bevidst holdt fast i en snæver sportskultur i fugtige kældre, mens styrketræning i alle mulige afskyninger tordnede forbi i de kommercielle fitnesscentre.

Nye idrætskoncepter vil komme og gå

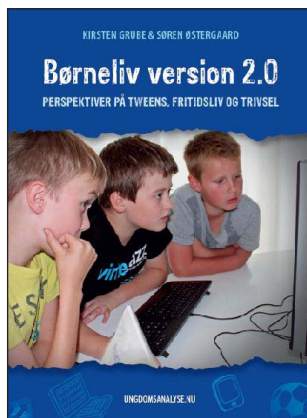
Ja, faktisk kan man fortælle samme historie om mere eller mindre vellykkede strategiske valg og fravalg gennem tiderne om næsten alle traditionsbundne idrætskulturer. Takket være en lun plads under idrætsorganisationernes paraply og evt. lidt lejlighedsvis succes på eliteidrætsfronten har mange forbund og idrætsgrene i de seneste årtier 'formået' at ignorere en sprudlende palet af nye relaterede motionsformer: Svømning, håndbold, skydning, cykling, atletik, fodbold, boksning og flere med dem... Alle disse idrætsgrene og forbund vil reelt kunne se tilbage på en række succesfulde motions- og bevægelseskoncepter, som de overså eller bevidst valgte ikke at gå med på gennem de seneste årtier.

Der er næppe tvivl om, at udviklingen ikke er stoppet. Mange af de etablerede idrætsorganisationer og forbund vil kunne gennemføre samme succesrige løbende udviklingsproces som DGI Gymnastik & Sundhed synes at have gjort.

Kun fantasien kommer til at sætte grænser i de kommende år. Den løbende udvikling – eller afvikling – af tværgående og målrettede idrætskoncepter vil tage til, sideløbende med de mere traditionelle idræts- og sportskulturer. Spørgsmålet er kun, hvem der viser sig bedst til at træffe de rigtige strategiske valg, udvikle koncepterne, uddanne instruktørerne og fange medlemmerne ind?

Bag om børns trivsel og mistrivsel

Anmeldelse: 'Børneliv version 2.0' tegner et letlæst portræt af de store børns hverdagsliv og peger på, hvordan mistrivsel er med til at øge ungdomsfrafaldet i idrætsforeningerne.

De såkaldte 'tweens', som befinder sig midt mellem barndom og teenageår, står i centrum for Søren Østergaard og Kirsten Grubes nye bog, 'Børneliv version 2.0', der bygger på Center for Ungdomsstudiers store undersøgelse blandt 9 til 12-årige.

Som bogens titel antyder, tegner den først og fremmest et portræt af børnenes omskiftelige og i stigende grad digitaliserede hverdag uden at bortdømme tiden foran skærmen som irrationel og asocial spildtid. Men en stor del af bogens otte pædagogiske og letlæste kapitler fokuserer også på livet i noget så analogt som foreningsidrætten, hvor mere end 80 pct. af de 9-12-årige stadig har deres ugentlige gang.

Nyhedsværdien i 'Børneliv version 2.0' set med idrætsøjne ligger dog ikke i de rå tal på de foreningsaktive børn eller mest populære aktiviteter, men i de dybere indsigter i børn og unges liv, som forfatterne repræsenterer og videreformidler i en letlæst form krydret med citater fra mere end 30 interviews blandt 'tweens' og deres forældre.

'Børneliv version 2.0' er i den mest positive forstand vidensformidling i børnehøjde, hvor pointerne og analyserne fremlægges på præmisser, der ikke er domineret af en særlig voksen forståelse af, hvordan børn skal opføre sig eller bruge deres fritid.

Desuden er der bogen igennem beskrevet cases og formuleret spørgsmål, så

anvendelsen som redskab til workshops og udviklingsseminarer ligger lige for.

Søren Østergaard, der i fritiden selv træner unge i fodbold, har da også omformuleret bogens konklusioner til en række praktiske anbefalinger i DIF-pjecen 'Bliv klogere på de unge – og bliv en bedre ungdomstræner'.

Mobning og mistrivsel

En væsentlig pointe i bogen er, at de 9-12-årige primært dyrker idræt for at have det sjovt, men at ikke alle har det lige sjovt i foreningsidrætten. Ifølge 'Børneliv version 2.0' har næsten hver fjerde selv oplevet 'ikke at have det godt, blive drillet eller mobbet', og 13 pct. er stoppet i en idrætsforening af den grund.

En af bogens store styrker er, at den således sætter fokus på mistrivsel som en af årsagerne til det store ungdomsfrafald i foreningsidrætten og afslutningsvis ridser nogle måder at imødegå frafaldet op.

Blandt andet mener forfatterne, at trænerrollen skal udvikles, så der både står en fagligt og socialt kompetent voksen på sidelinjen eller bassinkanten. For at det skal kunne lade sig gøre, mener forfatterne, at der er behov for, at de frivillige kræfter i foreningerne hjælpes på vej af overordnede lokale og nationale initiativer om anti-mobbepolitik og gode fritidsmiljøer.

Samlet set er 'Børneliv version 2.0' forskningsformidling, som i let form præsenterer tungtvejende argumenter for at tage børne- og ungdomsproblematikker alvorligt, og som sådan er bogen oplagt læsning i kommunale forvaltninger, lokale foreninger og idrætsorganisationer.

Trygve Buch Laub

Børneliv version 2.0
Perspektiver på tweens, fritidsliv og trivsel
Søren Østergaard og Kirsten Grube
 Ungdomsanalyse.nu
 127 sider.
 Pris (vejl.) 229 kr.

Bruger børn tiden hensigtsmæssigt?

Idræt er en udbredt fritidsaktivitet blandt børn og unge. Senest har 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' vist, at op mod ni ud af ti børn er idrætsaktive. Men det er ikke ensbetydende med, at de møder Sundhedsstyrelsens anbefaling om 60 minutters aktivitet om dagen, viser en såkaldt tidsanvendelses-undersøgelse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, der præsenteres i bogen 'Bruger skolebørn tiden hensigtsmæssigt?'.

Skærmtid foran fjernsyn eller computer fylder i gennemsnit fem gange mere end sport og motion, og kun godt hver femte er i gang i de anbefalede 60 minutter. Her er dog ikke medregnet leg i skolegården, spejder og sport, som også kan give sved på panden.

Bogen præsenterer interessante data om børns tidsforbrug på en række aktiviteter, og det bliver grundigt vist, hvorledes dette hænger sammen med børns trivsel og overvægt samt forældres vaner.

I sin helhed kommer bogen således til at fremstå som en nøgtern og taltung beskrivelse for primært fagfolk, uden at hensigtsmæssigheden i børns tidsforbrug, bliver diskuteret kritisk eller udmøntet i politiske anbefalinger på området.

Trygve Buch Laub

Bruger skolebørn tiden hensigtsmæssigt?

Jens Bonke og Jane Greve
 Syddansk Universitetsforlag
 133 sider.
 Pris (vejl.): 148,00 kr.

Nyhedsbrevet Overblik
 Nummer 54 - 10. april 2013

Udgiver:
 Idrættens Analyseinstitut
 Kanonbådsvej 12A
 1437 København K

Telefon: 3266 1030
 E-mail: idan@idan.dk
 Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
 Søren Bang, redaktør
 soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
 ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
 henrik.brandt@idan.dk